

Kansalliskielilautakunta

15.4.2026

Kokoustiedot

Aika 15.4.2026 klo 17:00 -
Paikka Kokoustila Pitkäjärvi, Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo
Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	2
2		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3		Asumispalvelujen perehdytyksen tiedoksi merkitseminen	6
4		Raaseporin sairaalaan liittyvän verkostomaisen osaamiskeskittymän seuranta	8
5		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	14
6		Ilmoitusasiat	15

Espoo 9.4.2026

Anita Westerholm
puheenjohtaja

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

2

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa

Hallintosäännön 77 § mukaan kansalliskielilautakunnan jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa on seuraavilla henkilöillä:

- aluehallituksen puheenjohtaja sekä aluehallituksen nimeämä edustaja tai varaedustaja,
- hyvinvointialuejohtaja,
- lautakunnan määräämät luottamushenkilöt ja viranhaltijat lautakunnan kokouksissa,
- nuorisovaltuuston edustaja.

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimielimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimielimessä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimielimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

Kansalliskielilautakunta

15.4.2026

3794/00.02.05/2025

Kansalliskielilautakunta 15.4.2026

3

Asumispalvelujen perehdytyksen tiedoksi merkitseminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Palojärvi Elina

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi kokouksessa saadun esittelyn asumispalveluista.

Käsittely

Päätös

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 54 §:n mukaan kansalliskielilautakunnalla on merkittäviä hyvinvointialuelain mukaisia ja muita tehtäviä.

Lautakunnan tehtävänä on muun muassa selvittää ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen, selvittää ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta, saatavuutta ja laatua sekä tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain 33 § mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.

Kansalliskielilautakunta

15.4.2026

Lautakunnalla tulee olla tehtävän suorittamiseksi riittävä ja ajantasainen tieto tehtäväalueestaan.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

2090/00.02.01/2024

Kansalliskielilautakunta 15.4.2026

4

Raaseporin sairaalaan liittyvän verkostomaisen osaamiskeskittymän seuranta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen Raaseporin sairaalaan liittyvästä verkostomaisesta osaamiskeskittymästä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallitusohjelmassa on päätetty myöntää valtionavustusta vuosien 2024–2027 ajaksi Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisen osaamiskeskittymän kehittämiseen. Kehittämishankkeen tavoitteena on tukea ja kehittää määräaikaisen kehittämisrahoituksen avulla sellaista osaamista ja uusia toimintamalleja, joita tarvitaan kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi nykyisissä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä HUS-yhtymän kanssa.

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa digitaalisiin palveluihin, etäpalveluihin ja lähipalveluihin liittyvän osahankkeen johtamisesta eli palvelutuotannon ohjauksesta. HUS-yhtymä puolestaan vastaa kaksikielisen osaamisen vahvistamiseen liittyvän kokonaisuuden johtamisesta. Tähän kokonaisuuteen kuuluvat kielitietoiset oppimiskeskukset ja kansainvälinen rekrytointi.

Käynnissä olevalla kaudella on keskitytty muun muassa seuraaviin toimenpiteisiin:

- Mielenterveys- ja päihdepalveluihin on kehitetty ruotsinkielisen psykoedukaatiivisen ryhmätoiminnan konsepti. Tähän asti tällaista hoitoa ei ole ollut saatavilla ruotsiksi. Ryhmätoiminta on resurssitehokasta ja tarjoaa samalla mahdollisuuden vertaistukeen hoidon aikana. Koska ruotsinkielinen henkilöstö sijoittuu pääasiassa Raaseporin alueelle, hoitoa tarjotaan etäpalveluna, jotta se olisi koko alueen ruotsinkielisten asukkaiden saatavilla.
- Kevään aikana mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutetaan palvelumuotoiluprojekti yhdessä Aalto-yliopiston opiskelijoiden kanssa. Painopisteenä ovat yhtenäiset palveluketjut erityisesti ruotsinkielisten asiakkaiden näkökulmasta sekä se, miten asiakkaat liikkuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, HUS-yhtymän ja Kelan välillä.
- Henkilöstön kielten oppimista kehitetään eri menetelmien avulla.
- Kielitietoisuutta edistetään tiedotuksen ja yksikkötason työpajojen avulla.
- Kaksikielisiä harjoittelumalleja kehitetään ja pilotoidaan.
- Ohjaajakoulutusta valmistellaan ja kehitetään kielitietoisuuteen painottuen.

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää vuodelle 2026 (käyttöaika 7/2026–6/2027) koko hankekokonaisuudelle yhteensä enintään 1 025 000 euroa. Hankkeessa sovitun jaon mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus on yhteensä enintään 425 000 euroa, josta 25 000 euroa on varattu Raaseporin sairaalan palveluvalikoimaa koskevan kehittämishankkeen laajentamiseen kielellisten oikeuksien toteutumisen huomioon ottaen. Vuoden 2026 rahoituspäätöksen arvioidaan valmistuvan toukokuussa 2026.

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

Seuraavan rahoituskauden 1.7.2026–30.6.2027
rahoitushakemuksen keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

Kielitietoiset oppimiskeskukset

- ammattihenkilöiden kielitaito ja kielellinen tietoisuus paranevat
- luodaan verkostomainen rakenne tukemaan kielellisten oikeuksien toteutumista organisaatorajojen yli
- opiskelijoiden kielitaitoa ja kielellistä tietoisuutta parannetaan siten, että ne vastaavat oikeutta saada hoitoa suomeksi ja ruotsiksi.

Palvelutuotannon ohjaus

- kaksikielisiä palveluketjuja kehitetään ja parannetaan
- digitaalisia palveluja ja etäpalveluja kehitetään kaksikielisen palvelutuotannon tueksi.

Kansainvälinen rekrytointi (HUS)

- vahvistetaan kansainvälisen rekrytoinnin osaamista ja yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Kokouksessa esitellään tarkempi seurantaraportti sekä alustavat suunnitelmat seuraavaa rahoituskautta varten.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 03.12.2025 § 50

§ 50

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen Raaseporin sairaalan yhteydessä toimivasta verkostomaisesta osaamiskeskuksesta.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallitusohjelmassa on päätetty valtionavustuksesta vuosille 2024–2027 verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseksi Porvoon ja Raaseporin sairaaloissa. Kehittämistyö on HUS-yhtymän, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen välistä yhteistyötä.

Osahankkeet ovat vastuutettu siten, että Länsi-Uusimaa vastaa digi-, etä- ja lähipalvelut osahankkeen johtamisesta ja HUS-yhtymä vastaa kansainvälisen rekrytoinnin ja monialaiset kaksikieliset osaamiskeskukset osahankkeiden johtamisesta. Hankkeen päätavoitteena on turvata kielelliset oikeudet sekä varmistaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio.

Kehittäminen Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osallistuminen hankkeen kehittämiseen keskittyi osahankkeisiin digi-, etä- ja lähipalvelut ja monialaiset kaksikieliset oppimiskeskukset. Osahanke digi-, etä- ja lähipalvelut on jakautunut kolmeen kokonaisuuteen: tekoälykehittämiseen, etäpalvelujen kehittämiseen ja digipalvelujen sekä asiakasohjauksen kehittämiseen.

Digihankkeessa jatkokehitettiin suomi-ruotsi-käännöksille suunnattua tekoälypohjaista tekstiä kääntävää sovellusta. Lisäksi hankkeessa luotiin käännösohjeistukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä tekstejä voidaan kääntää tekoälyn avulla ja millaiset kriteerit tulee huomioida.

Sovelluksella tehtyjen käännösten kappalemäärä kasvoi vuonna 2025 helmikuun 5060 käännöksestä kesäkuun 19 250 käännökseen. Yksittäisten käyttäjien määrä kasvoi samassa ajassa 301 käyttäjästä 774 käyttäjään. Sovellus ei korvaa ammattikäntäjiä, mutta toimii täydentävänä ratkaisuna ja parantaa siten materiaalin saatavuutta myös ruotsiksi.

Ruotsinkielinen etäpalvelu kuntouttavassa päivätoiminnassa, kuntoutuksessa sekä kotihoidossa on keskitetty Raaseporiin, ja sitä tarjotaan sieltä koko alueen ruotsinkielisille asukkaille. Osahankkeessa toteutettiin myös HUS-yhtymän ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa yhteinen kolmen webinaarin kokonaisuus etätyöskentelystä. Webinaarit on julkaistu Terveyskylä Prossa ja on siellä katsottavissa kaikkien Terveyskylä Protan käyttävien hyvinvointialueiden työntekijöille, eli myös muille kuin HUSin ja hankkeessa mukana olevien hyvinvointialueiden työntekijöille. Tuotetut webinaarit tukevat myös kielen oppimista, sillä puolet webinaareista on suomeksi ja puolet ruotsiksi, siten, että tallenne on aina tekstitettyä toiselle kotimaiselle kielelle.

Etäpalveluiden kehittämistä suunnitellaan myös jatkossa, ja se toteutetaan integraatiohankkeena HUSin kanssa. Hanke on myös tukenut ruotsinkielisen digitaalisen asiointin kehittämistä. Suunnittelua on tehty erityisesti viestipalveluiden, videovastaanoton, lomakkeiden osalta ja koottu ymmärrystä käännöstarpeista. Chat- ja viestipalveluiden kysyntää on arvioitu, jotta voidaan varmistaa ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus sekä tekniset ratkaisut,

Kansalliskielilautakunta
Kansalliskielilautakunta

§ 50

3.12.2025
15.4.2026

jotka takaavat kielelliset oikeudet. Lunna-sovelluksen kehittäminen on osa kehittämiskokonaisuutta. Ruotsinkielistä väestödataa on koottu tulevaa kehittämistä varten. Viestintä ja materiaalit on suunniteltu molemmilla kansalliskielillä.

Osahankkeessa kehitetään hankeaikana 2024–2027 monialainen kaksikielinen oppimisympäristö Raaseporin sairaalakampuksen yhteyteen. Tavoitteena on lisätä nykyisen henkilöstön ruotsinkielentaitoa ja ymmärrystä kaksikielisyydestä, lisätä suomenkielisten sote-opiskelijoiden ruotsinkielentaitoa ja kiinnostusta ruotsin kieleen, sekä parantaa Raasepori -alueen vetovoimaa.

Kokouksessa esitellään yksityiskohtainen tilannekatsaus Raaseporin sairaalan/kampuksen projektien etenemisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

5 Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat

6 Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kansalliskielilautakunnan tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

- 1.
- 2.

Liitteet

Oheismateriaali